



Sygn. akt IV KK 54/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **M. K.**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu - w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 marca 2018 roku

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego ((...))

od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 25 maja 2017 r., sygn. akt

IV K 919/16,

**uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C.**

UZASADNIENIE

W sprawie M. K. Sąd Rejonowy w C., wyrokiem łącznym z dnia 25 maja 2017 r. sygn. IV K 919/16, na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 85a k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. i art. 569 § 1 k.p.k. połączył kary orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w C. z dnia 12 lutego 2014 r. sygn. akt IV K 1198/13 za czyn popełniony w dniu 26 września 2013 r., wyczerpujący dyspozycję art. 281 k.k.

w zw. z art. 64 § 1 k.k. w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt Ko 3025/15 oraz

- Sądu Rejonowego w C. z dnia 4 lipca 2016 r. sygn. akt IV K 328/16, za czyn popełniony w okresie od dnia 7 marca 2016 r. do dnia 9 marca 2016 r. wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności, orzekając karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Tym samym wyrokiem na podstawie art. 572 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawach:

- Sądu Rejonowego w C. z dnia 8 lipca 2014 r. (powinno być 29 kwietnia 2014r.); sygn. akt IV K 188/14 za czyn popełniony w dniu 4 czerwca 2013 r. wyczerpujący dyspozycję z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w której na podstawie art. 286 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 1 § 3 k.k. wymierzono karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz na podstawie art. 33 § 2 i 3 k.k. karę grzywny w wymiarze 50 stawek, ustalając wysokość jednej stawki w kwocie 10 złotych,

- Sądu Rejonowego w C. z dnia 8 lipca 2014 r. (powinno być 29 kwietnia 2014 r.) sygn. IV K 441/14 za czyn popełniony w okresie od 17 kwietnia 2014 r. do 23 kwietnia 2014 r. wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 12 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 i 3 k.k. na karę grzywny w wymiarze 50 stawek ustalając wysokość jednej stawki w kwocie 10 złotych.

Sąd na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej okresy kar już odbytych z wyroków podlegających łączeniu, to jest w sprawie IV K 1198/13 od dnia 20 czerwca 2016 r. godz. 10:30, do dnia 11 maja 2017 r. godz. 10:45 oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 26 września 2013 r. do dnia 26 września 2016 r. i od dnia 9 marca 2016 r. do dnia 9 marca 2016 r. w sprawie IV K 328/16 ustalając, że w pozostałym zakresie podlegające łączeniu wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu. Zwolnił też skazanego od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb

Państwa.

Wyrok uprawomocnił się z dniem 10 sierpnia 2017 r. bez przeprowadzenia postępowania odwoławczego (karta 44^{verte} sprawy IV K 919/16).

Kasację od tego orzeczenia wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który zaskarżył wyrok w całości na korzyść skazanego M. K. i na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 85 § 1 k.k., polegające na połączeniu zaskarżonym wyrokiem kar różnych rodzajowo, to jest kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 12 lutego 2014 r. sygn. IV K 1198/13 oraz kary 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 4 lipca 2016 r. sygn. IV K 328/16, zamienionej postanowieniem tegoż Sądu z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt IV Ko 43/17 na podstawie art. 2 a § 1 k.w. i art. 83 § 3 k.p.w. na karę 30 dni aresztu, a nadto rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 572 *a contrario* k.p.k. i przepisów prawa karnego materialnego w postaci art. 85§ 2 k.k. i art. 89 k.k. polegające na niezasadnym umorzeniu postępowania w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym również kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w C. z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV K 188/14 i z dnia 8 lipca 2014 r. sygn. IV K, 441/14 podczas, gdy kara pozbawienia wolności wymierzona w sprawie o sygn. IV K 188/14 podlegała wykonaniu, jak również możliwe w świetle obowiązujących przepisów było objęcie węzłem kary łącznej, z bezwzględnymi karami pozbawienia wolności, kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczonej w sprawie o sygn. IV K 441/14.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na korzyść M. K., okazała się oczywiście zasadna – w rozumieniu przepisu art. 535 § 5 k.p.k., a zamieszczony w niej zarzut i sformułowany wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku – zasługiwały na uwzględnienie. Ocena ta

przemawiała za rozpoznaniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia na posiedzeniu przewidzianym w art. 535 § 5 k.p.k.

Należy przy tym w pełni zgodzić się z wywodem skarżącego, który zasadnie wskazał, że wyrok Sądu Rejonowego w C. – w części dotyczącej połączenia kar w orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w C. o sygn. akt IV K 328/16 oraz Sądu Rejonowego w C. o sygn. akt IV K 1198/13 został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego, wskazanych w zarzucie kasacji.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie doszło do tego rodzaju sytuacji, że w okresie pomiędzy dniem wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w C., tj. 4 lipca 2016 r., który w sprawie o sygn. akt IV K 328/16 uznał skazanego winnym popełnienia czynu z art. 278 § 1 k.k. i skazał go za to na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, a wydaniem wyroku łącznego przez ten sam Sąd w dniu 25 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt IV K 919/16, doszło do zmiany sposobu penalizacji przypisanego skazanemu czynu.

W dniu 9 listopada 2013 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247), w której m.in. zmieniono sposób ujmowania tzw. typów przepołowionych z uwagi na wartość mienia. W wypadku kradzieży opisanej w art. 119 k.w. sztywną granicę wartości w kwocie 250 zł zastąpiono pochodną 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę. Opisaną zmianę stanu prawnego uwzględnił Sąd Rejonowy w C. w odniesieniu do skazanego M. K., objętego wskazanym wyżej wyrokiem tego Sądu z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie IV K 328/16, polegającego na kradzieży, w dniu 7 marca 2016 r., artykułów spożywczych o łącznej wartości 469,62 zł na szkodę D. W. Ponieważ czyn ten stał się wykroczeniem Sąd Rejonowy, postanowieniem z dnia 29 marca 2017 r. (sygn. akt. IV Ko 43/17) dokonał na podstawie obowiązującego wówczas art. 50 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, zamiany orzeczonej przytaczanym wyrokiem kary 5 miesięcy pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu (k. 160 akt o sygn. IV K 328/16).

W powyższej sytuacji nie było możliwe połączenie węzłem kary łącznej wskazanych na wstępie kar jednostkowych z wyroków Sądu Rejonowego w C., gdyż w chwili wydawania wyroku łącznego kara orzeczona w sprawie IV K 328/16

nie była już karą pozbawienia wolności, lecz karą aresztu. Kara aresztu nie jest zaś w rozumieniu art. 85 k.k. karą tego samego rodzaju co kara pozbawienia wolności, ani inną podlegającą łączeniu (tak m.in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 kwietnia 2014r., I KZP 3/14). Nie ulega więc wątpliwości zarówno to, że wydany w omawianej części wyrok łączny rażąco uchybił przepisom art. 85 k.k. i art. 86 k.k., jak i to, że naruszenie to mogło mieć istotny, niekorzystny wpływ na treść finalnego orzeczenia.

Rację ma także skarżący twierdząc, że poza wskazanym wyżej uchybieniem Sąd Rejonowy w C. dopuścił się rażącego naruszenia prawa karnego procesowego, tj. art. 572 *a contrario* k.p.k. oraz przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 85 § 2 k.k. i art. 89 k.k., albowiem niezasadnie umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym również kar orzeczonych wyrokami tego Sądu z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV K 188/14 oraz z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt IV K 441/14, podczas gdy kara orzeczona w sprawie o sygn. akt IV K 188/14 podlegała wykonaniu. Z akt sprawy o sygn. IV K 188/14 bezspornie bowiem wynika, że w dacie wydania wyroku łącznego funkcjonowało prawomocne postanowienie Sądu Okręgowego w C. z dnia 28 lutego 2017 r., sygn. akt VII Kzw 54/17, mocą którego zarządzono wobec skazanego M. K. wykonanie kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt IV K 188/14 (k. 158-163 akt sprawy o sygn. IV K 188/14). Kara ta podlegała zatem – stosownie do regulacji z art. 85 § 2 k.k. – wykonaniu. Trzeba nadto wskazać, że popełnienie przez M. K. przestępstwa objętego wyrokiem o sygn. akt IV K 328/16 w okresie próby związanej z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie o sygn. akt IV K 188/14, nie dawało przy tym podstaw do przyjęcia wystąpienia negatywnej przesłanki orzeczenia kary łącznej określonej w art. 85 § 3 k.k., z uwagi na niespełnienie wymogu odbywania kary pozbawienia wolności w czasie popełnienia kolejnego przestępstwa. Co więcej, jak słusznie dostrzega skarżący, obecnie także i w wypadku kary orzeczonej w sprawie o sygn. akt IV K 441/14 doszło do prawomocnego zarządzenia jej wykonania na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 5 lipca 2017 r., sygn. akt Ko 2129/17 (k. 284-285, t. II akt o sygn. IV K 441/14).

Nie ulega wątpliwości, że wskazane naruszenie prawa materialnego i procesowego mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku. Procedujący w przedmiocie wydania wyroku łącznego Sąd Rejonowy w C. z jednej strony połączył węzłem kary łącznej różne rodzajowo kary, a z drugiej nie objął tym węzłem wszystkich wskazanych powyżej kar pozbawienia wolności, wymierzonych i podlegających wykonaniu w dacie wydania zaskarżonego kasacją wyroku, jak też zaniechał możliwej do orzeczenia w analizowanej konfiguracji wyroków kary łącznej grzywny.

Powyższe względy uzasadniały rozpoznanie kasacji na posiedzeniu w trybie przewidzianym w art. 535 § 5 k.p.k. i uchylenie wyroku łącznego oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w celu wyeliminowania stwierdzonych, opisanych powyżej uchybień – z respektowaniem kierunku wniesionej na korzyść kasacji (art. 443 k.p.k.).

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

r.g.